



Załącznik do uchwały nr 1169/16
Zarządu Województwa
Zachodniopomorskiego
z dnia 19 lipca 2016 r.

Artur Kałużny
Rafał Kaczmarek
wspólnicy spółki cywilnej
Hoker S.C. Artur Kałużny,
Rafał Kaczmarek
ul.P.
S.

WWRPO.VIII.3162.03.2016.AM

DECYZJA
Nr WWRPO/28/W/2016

podjęta w dniu 19 lipca 2016 r. przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego
w osobach:

Olgiard Geblewicz - Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Jarosław Rzepa - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Tomasz Sobieraj - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Anna Mieczkowska - Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego,
Robert Grzywacz - Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.

Na podstawie art. 25 pkt 1, art. 26 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 t.j.), art. 207 ust. 1 pkt 2, ust. 2a, ust. 9 pkt 1 i ust. 12a pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 t.j. ze zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 i art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486 t.j.) oraz art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 t.j.)

po rozpatrzeniu wniosku Beneficjenta - Artura Kałużnego i Rafała Kaczmarka wspólników spółki cywilnej Hoker S.C. Artur Kałużny, Rafał Kaczmarek z siedzibą przy ul. P. w S. – o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr WWRPO/19/W/2016 z dnia 26 kwietnia 2016 r. orzekającą zwrot środków otrzymanych w ramach umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-00 z dnia 30 czerwca 2014 r. na realizację projektu pn. „Wdrożenie opatentowanych rozwiązań w innowacyjnej linii do produkcji piwa w regionalnym minibrowarze” w kwocie 756 202,66 zł (słownie: siedemset pięćdziesiąt sześć tysięcy dwieście dwa złote 66/100) wraz z odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych,

– utrzymuje się w mocy decyzję administracyjną Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 kwietnia 2016 r. nr WWRPO/19/W/2016 w całości.

Uzasadnienie

Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego na mocy art. 25 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383 t.j.), pełni rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (dalej: IZ RPO WZ), do której zadań należy m.in. zawieranie z beneficjentami umów o dofinansowanie projektu, zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, pochodzącymi z budżetu państwa, budżetu województwa lub ze źródeł zagranicznych, prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym kontroli realizacji poszczególnych dofinansowanych projektów, a także odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 t.j. ze zm., dalej: ufp).

Dnia 11 czerwca 2012 r. w odpowiedzi na ogłoszenie o konkursie nr RPOWZ/1.1.3/2012/1, Artur Kałużny i Rafał Kaczmarek wspólnicy spółki cywilnej Hoker S.C. Artur Kałużny, Rafał Kaczmarek z siedzibą w S. złożyli do IZ RPO WZ poprawny wniosek o dofinansowanie projektu nr WND-RPZP.01.01.03-32-169/12 pn. „Wdrożenie opatentowanych rozwiązań w innowacyjnej linii do produkcji piwa w regionalnym minibrowarze”.

Zgodnie z ww. wnioskiem o dofinansowanie przedmiotem projektu miał być zakup i uruchomienie przez Beneficjenta linii browarniczej do produkcji piwa niepasteryzowanego na świeżych drożdżach o przedłużonym terminie przydatności (wniosek o dofinansowanie, pkt C.5. „Alternatywne rozwiązania realizacji projektu w kontekście wpływu na środowisko”). Produkcja miała odbywać się na technologii Schokolino 2.0., która charakteryzuje się mniejszym zapotrzebowaniem na surowce i energię od innych urządzeń tego typu. Powyższy zakup miał umożliwić zwiększenie konkurencyjności spółki cywilnej prowadzonej przez Artura Kałużnego i Rafała Kaczmarka, poprzez otwarcie innowacyjnego minibrowaru produkującego oryginalne w skali światowej piwo (wniosek o dofinansowanie, pkt C.6. „Cele projektu i ich zgodność z celami RPO WZ (działania/podziałania RPO WZ) oraz z innymi dokumentami strategicznymi”). Produkowane w ww. minibrowarze piwo, sprzedawane miało być na terenie kraju jak i zagranicą (m.in. w Niemczech).

We wniosku o dofinansowanie, w pkt C.7 „Opis przedsięwzięcia (z wyłączeniem cross – finansingu)” wskazano nadto, iż w ramach projektu nastąpi przebudowa nieruchomości o powierzchni 832,68 m² oraz zostaną zakupione 2 środki trwałe. Natomiast realizacja projektu obejmować miała następujące działania:

1. Roboty budowlane;
2. Zakup i instalacja linii browarniczej;
3. Zakup wyposażenia lokalu gastronomicznego.

Ponadto w wyniku realizacji projektu miało zostać utworzonych 16 miejsc pracy (wniosek o dofinansowanie, pkt C.8. „Uzasadnienie i rezultat projektu”).

Ww. projekt został umieszczony na liście rezerwowej projektów w ramach konkursu nr RPOWZ/1.1.3/2012/1, którym nie udzielono dofinansowania ze względu na ograniczoną ilość środków finansowych przeznaczonych na konkurs. W dniu (...) r. mając na uwadze m.in. wysokość wolnych środków pozostałych z alokacji, Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego podjął uchwałę nr ... o dofinansowaniu części projektów umieszczonych na ostatecznej liście rezerwowej projektów w ramach konkursu nr RPOWZ/1.1.3/2012/1 oraz zaktualizowaniu ostatecznej listy rezerwowej projektów. Tym samym Wnioskodawcom – Arturowi Kałużnemu i Rafałowi Kaczmarkowi przyznano dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na realizację projektu nr WND-RPZP.01.01.03-32-169/12 w wysokości 2 129 400,00 zł.

W konsekwencji powyższego Beneficjent w dniu 30 czerwca 2014 r. zawarł z IZ RPO WZ, umowę o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-00 na realizację projektu pn. „Wdrożenie opatentowanych rozwiązań w innowacyjnej linii do produkcji piwa w regionalnym minibrowarze” Oś Priorytetowa 1 „Gospodarka – Innowacje – Technologie” Działanie 1.1 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez innowacyjne inwestycje” Poddziałanie 1.1.3 „Inwestycje MSP w nowe technologie”. Dodatkowo pomiędzy Beneficjentem a IZ RPO WZ zostały zawarte następujące aneksy do umowy: nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-01 z dnia 30 czerwca 2014 r., nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-02 z dnia 22 października 2014 r., UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-03 z dnia 22 października 2014 r., nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-04 z dnia 2 czerwca 2015 r., nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-05 z dnia 9 września 2015 r. oraz nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-06 z

dnia 8 grudnia 2015 r.

W ramach przedmiotowej umowy określone zostały szczegółowe zasady dofinansowania projektu oraz prawa i obowiązki Beneficjenta z tym związane. IZ RPO WZ, zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-00, zobowiązała się do dofinansowania części wydatków kwalifikowalnych poniesionych na realizację projektu na podstawie zweryfikowanego przez IZ RPO WZ poprawnego wniosku o płatność. Natomiast Beneficjent, w § 4 ust. 4 umowy o dofinansowanie, zobowiązał się realizować projekt z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie celów (produktów i rezultatów) zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Ponadto w związku z realizacją projektu i w wykonaniu umowy Beneficjent obowiązany był do przestrzegania właściwych przepisów pierwotnego i wtórnego prawa wspólnotowego, właściwych przepisów prawa polskiego, w tym wszelkich wytycznych do nich, a także obowiązujących odpowiednich reguł, zasad i postanowień wynikających z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (dalej: RPO WZ), Uszczegółowienia RPO WZ, obowiązujących procedur, wytycznych, informacji IZ RPO WZ (§ 10 ust. 5 umowy o dofinansowanie).

Tym samym Beneficjent zobowiązał się do przestrzegania Podręcznika Realizacji RPO WZ 2007-2013 dla projektów konkursowych i indywidualnych (dalej: Podręcznik) oraz Wytycznych dla Wnioskodawców obowiązujących w ramach RPO WZ dla konkursu nr RPOWZ/1.1.3/2012/1 (dalej: Wytyczne), w tym załącznika do nich tj. Przewodnika po wskaźnikach (dalej: Przewodnik).

Aplikując o dofinansowanie Beneficjent wskazał, iż projekt będzie zlokalizowany w nieruchomości przy ul. P. w S. Następnie pismem z dnia 16 maja 2014 r. (jeszcze przed podpisaniem umowy o dofinansowanie) Beneficjent wniósł o zmianę lokalizacji projektu do kamienicy przy ul. K. B. w S., której Beneficjent jest właścicielem. IZ RPO WZ po analizie przedstawionych przez Beneficjenta dokumentów oraz zasadności wprowadzenia powyższej zmiany, przychyliła się do ww. wniosku. Pismem z dnia 12 grudnia 2014 r. Beneficjent poinformował IZ RPO WZ, iż realizacja projektu w nowej lokalizacji nie została rozpoczęta, wskazując nadto, iż trwają rozmowy dotyczące nowej lokalizacji. Następnie pismem z dnia 26 marca 2015 r. Beneficjent wniósł o zmianę lokalizacji projektu na nieruchomość mieszczącą się przy ul. B. K. w S. S. (obecnie: S.). Beneficjent przedstawił IZ RPO WZ oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością w celu realizacji projektu. Beneficjent wskazał, iż realizacja projektu w zmienionej lokalizacji nie będzie wymagała uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także planowany zakres prac nie będzie wymagał pozwolenia na budowę (a jedynie dokonania zgłoszenia robót budowlanych). W związku z dostarczeniem przez Beneficjenta niezbędnych dokumentów, po przeprowadzeniu analizy, a także uzyskaniu pozytywnej oceny Komisji Oceniającej Projekty dotyczącej wskazanej zmiany, IZ RPO WZ wyraziła zgodę na ponowną zmianę lokalizacji projektu. Pismem z dnia 16 września 2015 r. Beneficjent zwrócił się o przesunięcie zakończenia rzeczowego i finansowego projektu do dnia 31 grudnia 2015 r., uzasadniając swoje stanowisko m.in. złym stanem technicznym nieruchomości oraz skomplikowanymi pracami prowadzonymi w obiekcie. IZ RPO WZ przychyliła się do wniosku Beneficjenta w związku z czym sporządzono aneks do umowy o dofinansowanie.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 umowy o dofinansowanie, zmienionym aneksem nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-06 z dnia 8 grudnia 2015 r., zakończenie rzeczowe realizacji projektu miało nastąpić w dniu 31 grudnia 2015 r. Jeszcze przed datą ww. zakończenia realizacji projektu, pismem z dnia 21 grudnia 2015 r. Beneficjent wniósł o niewypłacanie wnioskowanej zaliczki w kwocie 745 290,00 zł. Jednocześnie osobnym pismem datowanym również na 21 grudnia 2015 r. Beneficjent wniósł do IZ RPO WZ o rozwiązanie zawartej w dniu 30 czerwca 2014 r. umowy o dofinansowanie. W uzasadnieniu ww. wniosku Beneficjent wskazał, iż w trakcie prac nad projektem wystąpiły nieprzewidziane okoliczności, związane ze stanem zachowania budynku jak i koniecznością wykonania specjalistycznych konstrukcji pod tanki browarnicze. Powyższe zmusiło Beneficjenta do przygotowania projektu budowlanego, przeprowadzenia badań geodezyjnych jak i uzyskania stosownego pozwolenia na budowę. W związku z brakiem możliwości zakończenia realizacji projektu w wyznaczonym umową o dofinansowanie terminie, w opinii Beneficjenta niezbędnym stało się rozwiązanie umowy o dofinansowanie. Tym samym Beneficjent na podstawie § 18 ust. 3 umowy o dofinansowanie, zobowiązał się zwrócić wypłacone na jego rzecz środki wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych.

Wobec powyższego wniosku Beneficjenta, IZ RPO WZ w dniu 20 stycznia 2016 r. wezwała go do

zwrotu środków w wysokości 756 202,66 zł wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

Z uwagi na brak zwrotu środków w terminie wskazanym powyżej, IZ RPO WZ z dniem 8 lutego 2016 r. wszczęła wobec Beneficjenta postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków przekazanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 (dalej: RPO WZ) na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA RPZP.01.01.03-32-169/12-00 z dnia 30 czerwca 2014 r.

Beneficjent pismem z dnia 10 lutego 2016 r. powiadomił IZ RPO WZ, iż zwrot w terminie wskazanym w wezwaniu z dnia 20 stycznia 2016 r. nie był możliwy ze względu na brak wystarczających środków finansowych. Niemniej jednak Beneficjent zadeklarował, iż dołoży wszelkich starań, aby dokonać spłaty należności do końca lutego 2016 r., co jednak w trakcie trwania postępowania administracyjnego nie nastąpiło.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, obejmującego całościową ocenę dokumentacji zgromadzonej w sprawie oraz pełnej analizy stanu faktycznego i prawnego sprawy, IZ RPO WZ stwierdziła wykorzystanie przez Beneficjenta środków z naruszeniem procedur obowiązujących w ramach RPO WZ. Wobec powyższego, w dniu 26 kwietnia 2016 r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego podjął decyzję nr WWRPO/19/W/2016 orzekającą od Beneficjenta zwrot środków otrzymanych w ramach umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-00, w wysokości 756 202,66 zł wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji o zwrocie.

Beneficjent nie zwrócił wymaganych środków, jednakże korzystając z uprawnienia wynikającego z art. 207 ust. 12a pkt 1 ufp, pismem z dnia 10 maja 2016 r. (wpływ do IZ RPO WZ dnia 11 maja 2016 r.), wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją administracyjną, szczegółowo uzasadniając swoje stanowisko, co zostanie rozwinięte w dalszej części niniejszej decyzji.

Jednocześnie przedmiotowym pismem Strona wniosła o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania Artura Kałużnego i Rafała Kaczmara współników spółki cywilnej Hoker S.C. Artur Kałużny, Rafał Kaczmarek.

Postanowieniem z dnia 7 czerwca 2016 r. IZ RPO WZ przedłużyła postępowanie administracyjne w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy z uwagi na konieczność ustosunkowania się do wniosku o przeprowadzenie dowodu wskazanego przez Beneficjenta w piśmie z dnia 10 maja 2016 r.

IZ RPO WZ postanowieniem z dnia 23 czerwca 2016 r. odmówiła przeprowadzenia dowodu wskazanego przez Stronę. W uzasadnieniu ww. postanowienia wskazano, iż dopuszczenie dowodu z przesłuchania Stron niniejszego postępowania nie miałyby znaczenia dla sprawy, a także nie miałyby na celu ustalenia okoliczności faktycznych ani jego elementów. Podkreślono, iż powyższe zatem wyklucza zasadność przeprowadzenia dowodu z zeznań współników Hoker S.C. Artur Kałużny, Rafał Kaczmarek tym bardziej, iż są Stroną postępowania i przedstawili już swoje stanowisko w sprawie. Wobec ww. okoliczności stwierdzono, iż zgłoszony wniosek o przeprowadzenie dowodu uznać należało za zbędny, bowiem byłoby to działanie niecelowe i niegospodarne, a w efekcie jedynie wydłużyłoby czas trwania postępowania administracyjnego. Wskazano nadto, iż okoliczności mające istotne znaczenie dla sprawy mogą zostać dostatecznie wyjaśnione innymi dowodami, tj. zgromadzoną dokumentacją dotyczącą projektu pn. „Wdrożenie opatentowanych rozwiązań w innowacyjnej linii do produkcji piwa w regionalnym minibrowarze”, jak również wyjaśnieniami Strony zawartymi m.in. we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wniesionym do IZ RPO WZ pismem z dnia 10 maja 2016 r.

Przez wzgląd na trwającą analizę całokształtu materiału dowodowego, a także z uwagi na przewidziane terminy na umożliwienie wypowiedzenia się przez Beneficjenta co do zebranych w sprawie dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, IZ RPO WZ wydłużyła postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków. Nadto IZ RPO WZ poinformowała Beneficjenta o zamiarze zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie oraz pouczyła o prawach wynikających z art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 t.j., dalej: kpa).

W związku z zawartymi we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zarzutami oraz informacjami przekazanymi przez Beneficjenta, IZ RPO WZ ponownie przeprowadziła postępowanie wyjaśniające, obejmujące całościową ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie z uwzględnieniem zarzutów podniesionych przez Stronę oraz pełną analizę stanu faktycznego i prawnego sprawy, co pozwoliło na odniesienie się do przedmiotowego wniosku jak poniżej. IZ RPO WZ przedstawi swoje stanowisko odnosząc się do poszczególnych zarzutów i wyjaśnień Strony wskazanych w piśmie z dnia

10 maja 2016 r.

Na samym początku podkreślenia wymaga, iż środki publiczne przeznaczone na wykonywanie projektów realizowanych w ramach programów finansowych ze środków europejskich mają charakter bezzwrotny i powinny być wykorzystywane zgodnie z prawem, obowiązującymi procedurami, a także ściśle z celem, na który zostały przekazane. Jedną z kompetencji, a zarazem obowiązków ustawowych IZ RPO WZ jest prowadzenie kontroli realizacji poszczególnych projektów w ramach RPO WZ, a także odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi. Obowiązkiem IZ RPO WZ jest zatem nie tylko ustalanie zasad konkursu, zawieranie umów z beneficjentami czy zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, ale również czuwanie nad przebiegiem realizacji projektu i weryfikowanie czy w całym okresie realizacji, projekt, na który przekazano środki publiczne, realizowany jest zgodnie z prawem oraz zasadami określonymi przez IZ RPO WZ dla danego konkursu. Stwierdzenie wykorzystania środków z naruszeniem procedur powoduje konieczność dochodzenia ich zwrotu. Należy wskazać, iż do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi, jak wynika z art. 26 uzppr, nie tylko dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów, ale i również monitorowanie postępów w realizacji, ewaluacji programu operacyjnego oraz stopnia osiągnięcia jego celów, a także prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym kontroli realizacji poszczególnych dofinansowanych projektów oraz odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach ufp. Przyjęte rozwiązania jak wskazuje Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 13 lutego 2014 r. (Sygn. akt II GSK 1945/12) stanowią refleks obowiązujących w tym zakresie aktów prawa unijnego, a w tym kontekście wymaga przypomnienia, że instytucja zarządzająca odpowiadając za zarządzanie programami operacyjnymi i ich realizację zobowiązana jest do uwzględniania zasad należytego zarządzania finansami (art. 60 rozporządzenia nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999). W świetle powyższego, co również potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 25 marca 2014 r. (sygn. akt II GSK 79/13), nie może budzić żadnych wątpliwości fakt, że instytucja zarządzająca powinna być wyposażona w efektywne instrumenty i środki realizacji powierzonych jej zadań, w tym tych, o których mowa między innymi w art. 26 ust. 1 pkt 15 uzppr.

W przedmiotowej sprawie Beneficjent wykorzystał środki przekazane mu na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-00 z naruszeniem procedur obowiązujących w ramach RPO WZ, do których stosowania był zobowiązany przystępując do konkursu nr RPOWZ/1.1.3 /2012/1, a następnie podpisując w dniu 30 czerwca 2014 r. umowę o dofinansowanie. Poprzez naruszenie procedur przy wykorzystaniu środków europejskich, określonych w przepisie art. 207 ust. 1 pkt 2 ufp, należy rozumieć przede wszystkim procedury wskazane w umowie o dofinansowanie projektu, zawieranej na podstawie art. 206 ufp. Zgodnie bowiem z art. 184 ust. 1 ufp wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu. Jak wskazuje Naczelny Sąd Administracyjny (dalej: NSA) w wyroku z dnia 13 października 2015 r. (sygn. akt II GSK 2109/14), podpisana przez beneficjenta według wzoru umowa określa procedurę wykonywania przez niego projektu. W tej sytuacji, stosując zarówno gramatyczną, jak też systemową wykładnię przepisu art. 207 ust. 1 pkt 2 ufp należy przyjąć, że w pojęciu „innych procedur” mieszczą się umowy zawierane przez beneficjentów na wykonanie zgłoszonych przez nich w ramach określonych programów operacyjnych i wyłonionych do dofinansowania projektów. Należy zaznaczyć, iż pod pojęciem procedur, których naruszenie uprawnia do wydania decyzji określającej kwotę zwrotu, rozumiane są także postanowienia dokumentów regulujących zasady przyznawania i wykorzystania dofinansowania, w tym zasady ponoszenia wydatków w ramach projektu, a zatem przede wszystkim umowy o dofinansowanie, Wytocznych, Uszczegółowienia RPO WZ oraz Przewodnika po wskaźnikach. Ustawodawca nie przewidział zamkniętego katalogu procedur, na podstawie których wydatkowane są środki unijne związane z realizacją konkretnych programów operacyjnych. Do dofinansowania kwalifikowane są te projekty, które pozytywnie przeszły wszystkie etapy jego oceny, przeprowadzanej w ramach konkursu, a dofinansowanie jest możliwe w ramach dostępnej alokacji na realizację poszczególnych działań i priorytetów w ramach programu operacyjnego (art. 28 ust. 1 pkt 3, art. 30a ust. 1 uzppr). Podpisując umowę o dofinansowanie Beneficjent zobowiązuje się do ich przestrzegania i postępowania zgodnie z ich literą. Zasady konkursu określone w regulaminie są jednakowe dla

wszystkich i nie mogą być zmieniane dla potrzeb poszczególnych Beneficjentów, a każdy przystępując do konkursu godzi się na te zasady (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (dalej: WSA) w Rzeszowie z dnia 21 grudnia 2010 r., sygn. akt I SA/Rz 823/10). Co więcej zaznaczyć należy, iż przystąpienie Beneficjenta do ubiegania się o dofinansowanie oznacza m.in. akceptację obowiązujących Wytycznych oraz innych norm wynikających z dokumentacji konkursowej oraz przepisów prawa. Skorzystanie z możliwości dofinansowania nie jest obowiązkiem. Wnioskodawcy, w opinii których uregulowania wynikające z ww. dokumentów, bądź przepisów prawa są zbyt rygorystyczne nie muszą składać wniosków aplikacyjnych czy podpisywać umowy o dofinansowanie.

Podstawę dofinansowania projektu stanowi m.in. umowa o dofinansowanie zawarta z Beneficjentem przez instytucję zarządzającą albo działającą w jej imieniu instytucję pośredniczącą lub instytucję wdrażającą. Umowa ta określa warunki dofinansowania projektu, a także prawa i obowiązki Beneficjenta z tym związane (art. 30 ust. 1 i 2 uzppr). Tym samym, podpisując umowę o dofinansowanie Beneficjent zobowiązał się do zrealizowania projektu w pełnym zakresie, w terminie wskazanym w umowie, z należytą starannością, zgodnie m.in. z treścią tejże umowy i jej załącznikami. Umowa jest zatem elementem projektu. Jak wskazał WSA w Gliwicach w wyroku z dnia 11 lutego 2016 r. (sygn. akt III SA/GI 140/15) przystąpienie do realizacji projektów finansowanych w ramach programów operacyjnych jest dobrowolne. Wiąże się jednak z szeregiem obowiązków wynikających z dysponowania środkami publicznymi, które beneficjent bierze na siebie z chwilą przystąpienia do umowy o dofinansowanie projektu. Korzystanie ze środków publicznych zawsze wiąże się z wyższymi wymaganiami co do ich wydatkowania, które winny być wydatkowane w sposób celowy i oszczędny. Dlatego też Sąd stoi na stanowisku, że skarżąca ponosi pełną odpowiedzialność za realizację zaakceptowanego i w zasadzie w pełni sfinansowanego ze środków publicznych projektu (środki krajowe i europejskie). Umowa o dofinansowanie nie jest umową starannego działania, ale jest umową celową, tj. skarżąca otrzymała środki na realizację konkretnego celu, którym jest zrealizowanie projektu. W związku z powyższym, niewypełnienie postanowień umowy oraz dokumentów regulujących zasady przyznawania i wykorzystania dofinansowania, powoduje konieczność odzyskiwania przez IZ RPO WZ kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach ufp. Obowiązek zwrotu przez Beneficjenta nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania wynika wprost z § 8 umowy o dofinansowanie. W sytuacji, gdy projekt realizowany jest niezgodnie z przepisami prawa, a także postanowieniami RPO WZ, IZ RPO WZ ma nie tylko prawo, ale i obowiązek zakwestionować prawidłowość przyznania dofinansowania i w takim przypadku jest zobowiązana przepisami prawa do stosowania art. 207 ust. 1 pkt 2 ufp.

W uzasadnieniu wniosku o ponowne rozpatrzenie Strona wskazała, iż „w trakcie prac nad realizacją projektu wystąpiły nieprzewidziane oraz możliwe do przewidzenia okoliczności, ale co najważniejsze zupełnie nowe okoliczności faktyczne, które uniemożliwiły realizację projektu w ustalonym umową o dofinansowanie terminie. Beneficjent podkreślił, iż okazało się, że istniejący stan budynku, w którym realizowany miał być projekt, nie pozwalała na wykonanie specjalistycznych konstrukcji pod tanki browarnicze. Stąd też Beneficjent zmuszony był m.in.:

- przygotować projekt budowlany przebudowy budynku,
- przeprowadzić badania geodezyjne,
- uzyskać stosowne pozwolenie na budowę,

co niewątpliwie wymagało podjęcia wielu działań faktycznych, które z kolei wiązały się z upływem dość długiego okresu czasu”.

Dalej Strona zaznaczyła, iż nie mając innego wyjścia wystąpiła z wnioskiem o rozwiązanie umowy o dofinansowanie, co też ostatecznie nastąpiło. Nadto Beneficjent podkreślił, iż nie zrealizował umowy o dofinansowanie bez swojej winy, bowiem nie był w stanie przewidzieć, iż w trakcie realizacji projektu, a więc na długo po zawarciu umowy o dofinansowanie pojawią się istotne przeszkody, które uniemożliwią realizację umowy o dofinansowanie.

Wskazać należy, że w odniesieniu do powyższych wyjaśnień, zapisy wniosku o dofinansowanie określają, iż realizacja projektu zakładała wykonanie prac budowlanych w już istniejącym budynku (adaptacje pomieszczeń znajdujących się w kamienicy pod funkcjonowanie minibrowaru) oraz zakup urządzeń (linia do produkcji piwa oraz wyposażenie lokalu gastronomicznego). W pkt C.17 wniosku o dofinansowanie pn. „Czynniki ryzyka realizacji projektu”, Beneficjent wskazał, iż ryzyko w ramach projektu może się pojawić na każdym etapie jego realizacji i wynikać może zarówno z niesolidności wykonawcy robót czy producentów dostarczanego sprzętu jak i z nieprzewidywalnych czynników zewnętrznych. Zaznaczono, iż ryzyko to zminimalizowane zostało dzięki ostrożnemu oszacowaniu

długości terminów poszczególnych zadań w projekcie oraz analizie ofert dostępnych na rynku, wraz z analizą oferowanych terminów wykonania poszczególnych robót i dostaw. Jako istotny czynnik wpływający na niskie prawdopodobieństwo niewykonania zaplanowanych robót budowlanych w przewidzianym terminie wskazano fakt, iż Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji podobnych inwestycji, zarówno w zakresie robót budowlanych jak i organizacji lokalu gastronomicznego. Mając na uwadze powyższe informacje i wyjaśnienia Beneficjenta podkreślenia wymaga, że sytuacja niemożliwa wcześniej do przewidzenia jest przesłanką o charakterze obiektywnym i bezwzględny, co oznacza, że powinna wynikać z przyczyn niezależnych od Beneficjenta.

Wnioskodawca aplikując o dofinansowanie wskazał, iż projekt będzie zlokalizowany w nieruchomości przy ul. P. w S. Beneficjent dwukrotnie wnosił o zmianę lokalizacji projektu, ostatecznie wskazując na nieruchomość mieszczącą się przy ul. B. K. w S. IZ RPO WZ zgodziła się na ww. zmianę. Beneficjent wskazał, iż realizacja projektu w zmienionej lokalizacji nie będzie wymagała uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także planowany zakres prac nie będzie wymagał pozwolenia na budowę (a jedynie dokonania zgłoszenia robót budowlanych). Beneficjent w piśmie z dnia 1 kwietnia 2015 r. podkreślił, iż w nowej lokalizacji projektu przeprowadził następujące czynności:

- wykonano inwentaryzację obiektu, w wyniku której stwierdzono, iż obiekt nadaje się do wykonania niezbędnych w ramach projektu robót,
- w dniu 26 marca 2015 r. dokonano zgłoszenia robót budowlanych,
- została przygotowana specyfikacja linii browarniczej dostosowana do rozkładu pomieszczeń w nowej lokalizacji,

Jednocześnie wskazał prace planowane w obiekcie wraz z terminami ich wykonania. Beneficjent w ramach projektu kilkakrotnie wnosił o zmianę zakończenia realizacji projektu. Ostatnią zmianę zawarto aneksie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-06 z dnia 8 grudnia 2015 r., gdzie określono zakończenie rzeczowe realizacji projektu na dzień 31 grudnia 2015 r. Beneficjent chęć wydłużenia realizacji projektu tłumaczył złym stanem technicznym nieruchomości, faktem, iż budynek znajduje się pod ochroną konserwatorską, skomplikowanymi pracami prowadzonymi w projekcie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności wskazania wymaga, iż Beneficjent po zmianie lokalizacji projektu dysponował nieruchomością przy ul. B. K. w S., nieprzystosowaną do prowadzenia planowanej działalności, w której dzięki realizacji projektu, w określonym terminie miał powstać w pełni wyposażony i gotowy do funkcjonowania minibrowar regionalny. Tworząc lokal gastronomiczny oraz minibrowar Beneficjent kierując się swoim doświadczeniem, poprzez dokonanie należytej staranności podczas planowania prac w budynku powinien przewidzieć okoliczności mogące wpłynąć na termin realizacji inwestycji, zwłaszcza że nieruchomość wymagała remontu, w tym również nadzoru konserwatora zabytków. Powyższe mogło się wiązać z wcześniejszym przygotowaniem projektu budowlanego przebudowy budynku (z uwagi na konstrukcję tanków browarniczych), przeprowadzeniem badań geodezyjnych czy uzyskaniem stosownych pozwoleń na budowę, co też ostatecznie nastąpiło i spowodowało jak wskazał Beneficjent we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, podjęcie wielu działań faktycznych, które z kolei wiązały się z upływem dość długiego okresu czasu. Istotnym jest fakt, iż Beneficjent zwracając się do IZ RPO WZ o zmianę lokalizacji projektu podkreślał, iż planowane prace nie będą wymagały pozwoleń na budowę, a jedynie ich zgłoszenia. Tym samym, gdyby Beneficjent przed rozpoczęciem realizacji projektu przewidział takie okoliczności, np. poprzez wystąpienie o opinię specjalisty dotyczącą możliwości zamontowania konstrukcji tanków browarniczych w budynku, projekt mógłby zostać zrealizowany w terminach wskazanych w umowie. IZ RPO WZ nie przychyliła się więc do argumentów Strony o niemożliwości przewidzenia ww. okoliczności. Podejmując decyzję o adaptacji budynku pod lokal gastronomiczny i minibrowar, Beneficjent powinien zwrócić szczególną uwagę na stan i możliwości obiektu, w którym będzie się mieścić inwestycja, zwłaszcza, że wewnątrz budynku powinno zostać przystosowane pod montaż linii browarniczej.

Beneficjent zaznaczył także, iż projekt został zrealizowany niemalże w 50%, bowiem nastąpił zakup i instalacja linii browarniczej. Beneficjent wskazał także, iż z reguły w projektach unijnych zakłada się osiągnięcie określonych wskaźników produktu, a także rezultatu, które mogą mieć charakter obligatoryjny i fakultatywny. Wyjaśnił nadto, iż oczywiście ma obowiązek osiągnąć wszystkie założone przez siebie w projekcie cele. Inna jest jego zdaniem ranga nieosiągnięcia celów obligatoryjnych, a inna celów pobocznych, fakultatywnych. Przy ocenie osiągnięcia celów projektu nie sposób również abstrahować od przyczyn ich nieosiągnięcia. Dalej wskazał, iż jeżeli prawidłowo wykonywał umowę, a niemożność osiągnięcia celów projektu była spowodowana czynnikami

obiektywnymi, niezależnymi od niego, na które nie miał wpływu, to nie można w takim wypadku mówić o nienależnym wykonaniu zobowiązania z jego strony.

W odniesieniu do powyższego, na samym początku wskazania wymaga, iż zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie (pkt. C.10. pn. „Mierzalne wskaźniki produktu”), Beneficjent w ramach projektu planował zakup 2 środków trwałych, tj. linii browarniczej oraz wyposażenia lokalu gastronomicznego, a także dokonanie przebudowy (dostosowania) nieruchomości. Ponadto we wniosku o dofinansowanie, w pkt. C.11. pn. „Mierzalne wskaźniki rezultatu”, Beneficjent wskazał, iż planuje w wyniku zakończenia realizacji projektu osiągnąć wskaźniki rezultatu w postaci 16 nowych etatów i 1 nowego produktu. Jednocześnie, zgodnie z Przewodnikiem po wskaźnikach, Beneficjent zobowiązał się do utrzymania wszystkich zakładanych w ramach projektu wskaźników co najmniej przez okres trwałości projektu, tj. 3 lata od dnia zakończenia jego realizacji. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 umowy o dofinansowanie, zmienionym aneksem nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-06 z dnia 8 grudnia 2015 r., zakończenie rzeczowe realizacji projektu miało nastąpić w dniu 31 grudnia 2015 r. Zatem terminem, do którego zgodnie z umową o dofinansowanie Beneficjent był obowiązany utrzymać trwałość projektu jest dzień 31 grudnia 2018 r. Jak słusznie wskazał Beneficjent, projekt został zrealizowany niemalże w 50%, bowiem nastąpił zakup i instalacja linii browarniczej. Precyzując powyższe - jedynym zadaniem jakie zostało częściowo zrealizowane tj. w 46,15%, jest zaplanowane w projekcie Zadanie nr 2, tj. zakup i instalacja linii browarniczej. Wskazany przez Beneficjenta stan realizacji ww. zadania jest wynikiem podpisania umowy na wykonanie i dostarczenie linii browarniczej (pkt. E.1 wniosku o płatność pn. „Postęp rzeczowo – finansowy realizacji projektu”). Jednocześnie w pkt F wniosku o płatność pn. „Wskaźniki realizacji projektu” Beneficjent wskazał, iż nie osiągnął żadnego wskaźnika produktu. Powyższe wskazanie nie jest jednak wiarygodne, gdyż w ramach projektu wskaźnik produktu został zrealizowany w 50%, bowiem zakupiono 1 z 2 zaplanowanych środków trwałych (pkt. F.1 wniosku o płatność pn. „Wskaźniki produktu” tj.). Zakupiono linię browarniczą (wydatek kwalifikowalny w kwocie 1 259 793,00 zł, przedstawiony do rozliczenia fakturą VAT nr ... w ramach wniosku o płatność nr WNP-RPZP.01.01.03-32-169/12-02), która na dzień składania wniosku o płatność nr WNP-RPZP.01.01.03-32-169/12-03 była w trakcie wykonywania w siedzibie producenta (Zadanie nr 2, pkt E.1. wniosku o płatność pn. „Postęp rzeczowo – finansowy realizacji projektu”), natomiast nie zakupiono wyposażenia lokalu gastronomicznego. Ponadto zaznaczenia wymaga co wskazał Beneficjent we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy – nastąpiła również instalacja zakupionej linii browarniczej. Mając na uwadze fakt, iż wskaźniki rezultatu stanowią skutek realizacji projektu (w całości albo części) zauważyć należy, że w wyniku niezrealizowania przez Beneficjenta projektu w terminie i nieosiągnięcia wskaźników produktu, Beneficjent nie osiągnął również zakładanych (pkt. C.11. pn. „Mierzalne wskaźniki rezultatu”,) wskaźników rezultatu, bowiem w lokalu na dzień 31 grudnia 2015 r. nie rozpoczęto jeszcze prowadzenia działalności.

Nie sposób się natomiast zgodzić z Beneficjentem, iż skoro z reguły w projektach unijnych zakłada się osiągnięcie określonych wskaźników produktu, a także rezultatu, które mogą mieć charakter obligatoryjny i fakultatywny to inna jest ranga nieosiągnięcia celów obligatoryjnych, a inna celów pobocznych, fakultatywnych. Wskazania wymaga, iż wszystkie założone przez Beneficjenta w projekcie cele, powinny zostać zrealizowane do daty wskazanej w umowie o dofinansowanie oraz aneksach do umowy. W niniejszej sprawie fakt, iż Beneficjent nie zrealizował celów projektu jest bezsporny i wynika wprost z treści wniosku z dnia 21 grudnia 2015 r. o rozwiązanie umowy o dofinansowanie, gdyż Beneficjent wprost przyznał, że niemożliwym jest zrealizowanie przez niego celu projektu do dnia 31 grudnia 2015 r. Celem wnioskowanego projektu miał być, co wskazano we wniosku o dofinansowanie, rozwój przedsiębiorstwa Hoker poprzez inwestycje w minibrowar regionalny, a przede wszystkim zwiększenie konkurencyjności Spółki Hoker poprzez otwarcie w S., a wskutek zgłoszonych zmian, finalnie w S., innowacyjnego minibrowaru produkującego oryginalne w skali światowej piwo. Ponadto jak wskazał Beneficjent rozszerzenie działalności przedsiębiorstwa Hoker miało wpłynąć na zwiększenie konkurencyjności firmy nie tylko na rynku lokalnym czy regionalnym, ale również na rynku międzynarodowym. Zrealizowanie jednego zadania, jedynie w 46,15%, nie stanowi jednak o spełnieniu ww. celu. Jak już wskazano we wcześniejszym akapicie – lokal do 31 grudnia 2015 r. nie został otwarty, a linia browarnicza, która miała produkować ww. piwo, nie została uruchomiona. Powyższe stanowi wprost o naruszeniu zapisów umowy o dofinansowanie, Przewodnika oraz Wytycznych, a zatem procedur obowiązujących Beneficjenta, a tym samym wypełnia przesłankę z art. 207 ust. 1 pkt 2 ufp, zobowiązującą IZ RPO WZ do odzyskania przekazanych w ramach projektu środków.

Strona we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazała nadto, iż w doktrynie przyjmuje się,

że przesłanką uzasadniającą zwolnienie dłużnika z odpowiedzialności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania jest wykazanie, że przyczyną takiego stanu rzeczy są okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Beneficjent wskazał zatem, powołując się na komentarze doktryny, iż będzie on zwolniony z obowiązku odpowiedzialności, jeżeli wykaże, że przyczyną niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania są okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Dalej podkreślił, iż naruszenie określonych obowiązków umownych przez strony umowy o dofinansowanie kwalifikowane jest w świetle art. 471 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380 t.j. ze zm., dalej: kc) odpowiednio jako niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Należy przy tym pamiętać, że obowiązki Beneficjenta określa nie tylko sama treść umowy, która ma charakter ustandaryzowany i oparty w zdecydowanej większości na wzorcu umownym przygotowanym przez daną instytucję, ale również załączniki do umowy, w tym wniosek o dofinansowanie określający zakładane cele projektu i termin ich realizacji oraz harmonogram rzeczowo – finansowy, określający plan wydatków projektu. Zdaniem Strony brak osiągnięcia niewrażliwych celów projektu istotnych z punktu widzenia programu operacyjnego lub osiągnięcie ich niewielkiej części, uznać należałoby za nienależyte wykonanie zobowiązania.

W odniesieniu do powyższego wskazania wymaga, iż w rozdziale 5 uzppr, zatytułowanym "Realizacja programów operacyjnych", zawarte są szczególne regulacje, co do m.in. postępowania związanego z odzyskiwaniem kwot podlegających zwrotowi, w tym aktów dotyczących decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w ufp. W odniesieniu do specyfiki postępowania w przedmiocie zwrotu przez beneficjenta dofinansowania uzyskanego w związku z realizacją projektu ma wyjątkowy charakter, ponieważ zasady dofinansowania projektu, oraz prawa i obowiązki beneficjenta z tym związane oraz zasady zwrotu otrzymanych środków w przypadku nieprawidłowego ich wykorzystania określa umowa zawierana z beneficjentem, którego projekt został wybrany do dofinansowania przez instytucję zarządzającą (instytucję wdrażającą, instytucję pośredniczącą), co zostało określone w art. 30 ust. 2 uzppr. Przepisy uzppr nie zawierają jednak szczegółowej regulacji dotyczącej postępowania w sprawie zwrotu przez beneficjenta nieprawidłowo wykorzystanych środków. Ustawodawca wskazał jedynie na instytucję zarządzającą, jako organ właściwy do odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi. Z ww. przepisów wynika, że podstawą do żądania zwrotu przez instytucję zarządzającą nieprawidłowo wykorzystanych środków są postanowienia umowy o dofinansowanie zawartej przez beneficjenta, a jedynie w przypadku bezskutecznego upływu terminu do dobrowolnego zwrotu środków organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej (wdrażającej, pośredniczącej) wydaje na podstawie art. 207 ust. 9 w zw. z art. 11 ufp decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków. Na etapie poprzedzającym wydanie decyzji o zwrocie płatności, obejmującym również wezwanie do zwrotu, o którym mowa w art. 207 ust. 8 ufp instytucja żądająca zwrotu działa wyłącznie jako strona umowy, co wynika z regulacji zawartej w art. 207 ust. 8 ufp, i art. 26 ust. 1 pkt. uzppr w zw. z art. 207 ust. 9 ufp i art. 26 ust. 1 pkt. 15a uzppr (por: wyrok WSA w Gliwicach z dnia 24 listopada 2015 r. sygn. akt. III SA/GI 160/15). Tym samym jak wskazał WSA w Gdańsku w wyroku z dnia 12 grudnia 2010 r. (sygn. akt I SA/Gd 1115/10) momentem, kiedy na styku regulacji o charakterze cywilnoprawnym i administracyjnym – prawnym dochodzi do wszczęcia postępowania administracyjnego jest moment, gdy organ podejmuje czynności o charakterze władczym (cechujące stosunek administracyjno – prawny), czyli podejmuje czynności zmierzające do wydania decyzji o zwrocie środków. Ponadto WSA w Krakowie w wyroku z dnia 21 stycznia 2014 r. (sygn. akt. III SA/Kr 855/13) stwierdził, iż ufp nie określa reguł ustalania wysokości środków podlegających zwrotowi. Wprawdzie, zgodnie z art. 206 ust. 2 pkt 8 ufp, warunki i terminy zwrotu środków nieprawidłowo wykorzystanych lub pobranych w nadmiernej wysokości lub w sposób nienależny powinna określać umowa zawarta z beneficjentem, ale formą aktu rozstrzygającego w przedmiocie obowiązku zwrotu tych środków (o ile nie nastąpił on dobrowolnie), jest w myśl art. 207 ust. 9 ufp decyzja administracyjna. Stosownie natomiast do art. 67 ufp, do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60 ufp, nie uregulowanych tą ustawą, stosuje się przepisy kpa i odpowiednio przepisy działu III Ordynacji Podatkowej. Przepis art. 60 ufp w pkt 6, do środków publicznych stanowiących niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publiczno-prawnym zalicza należności z tytułu zwrotu płatności dokonanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich. W świetle powyższego decyzja wydana na podstawie art. 207 ust. 9 ustawy o finansach publicznych ma charakter decyzji administracyjnej wydanej w postępowaniu jurysdykcyjnym. Mają zatem do niej zastosowanie wprost (poza sprawami uregulowanymi ufp) przepisy kpa. Nadto WSA w Bydgoszczy w

wyroku z dnia 7 stycznia 2014 r. (sygn. akt I SA/Bd 723/13) stwierdził, że decyzja o zwrocie dotacji jest związana z treścią ustawy uzppr, a charakter tych działań należy uznać za władczy i to w sferze nie tylko zadecydowania o zwrocie, ale również co do oceny przesłanek.

Istotne znaczenie ma zatem fakt, iż Beneficjent zobowiązał się do przestrzegania postanowień zawartych w umowie o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-00. Skoro w niniejszej sprawie stwierdzono naruszenie reguł wydatkowania środków poprzez naruszenie m.in. zapisów umowy o dofinansowanie, organ miał podstawy do wydania decyzji w trybie art. 207 ust. 1 ufp. Należy w tym miejscu jeszcze raz podkreślić, iż wydanie ww. decyzji na podstawie art. 207 ufp jest zarówno prawem jak i obowiązkiem instytucji zarządzających. Organ nie ma więc dowolności wyboru drogi dochodzenia zwrotu ww. środków, skoro narzucił ją ustawodawca. Zatem instytucja zwolnienia z obowiązku odpowiedzialności w rozumieniu art. 471 kc nie będzie miała zastosowania w niniejszej sprawie. Tym samym IZ RPO WZ nie przychyliła się do wyjaśnień Beneficjenta.

W tym miejscu należy także zaznaczyć, że rozwiązanie umowy na wniosek Beneficjenta nastąpi dopiero po odzyskaniu wszystkich środków przekazanych na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-00. Strona zatem błędnie wskazała we wniosku o dofinansowanie, iż „wystąpiła z wnioskiem o rozwiązanie umowy o dofinansowanie, co też ostatecznie nastąpiło”. Co więcej, Beneficjent zobowiązał się na podstawie § 18 ust. 3 umowy o dofinansowanie do zwrotu wszystkich środków przekazanych na realizację projektu, czego jednak nie dokonał, mimo zapewnień wskazanych m.in. w pismach z dnia 21 grudnia 2015 r. oraz 10 lutego 2016 r. Powyższe zatem spowodowało, iż doszło także do naruszenia zapisów umowy, w kontekście braku zwrotu przez Beneficjenta środków po skierowaniu do IZ RPO WZ wniosku o jej rozwiązanie.

Przekazanie środków na realizację projektu współfinansowanego ze środków publicznych nie zwalnia instytucji zarządzającej, która jest odpowiedzialna za zarządzanie programem operacyjnym i jego realizację przy uwzględnieniu zasady należytego zarządzania finansami, z obowiązku dochodzenia i żądania ich zwrotu, w sytuacji gdy środki pobrane przez Beneficjenta zostały wykorzystane niezgodnie z procedurami. Z orzecznictwa europejskiego wynika, że beneficjent pomocy finansowanej, z racji jej przyznania i zatwierdzenia, nie nabywa żadnych ostatecznych praw do wypłaty kwoty pomocy, jeżeli nie przestrzega warunków, którymi to wsparcie finansowe zostało obwarowane, i które może być przyznane tylko wówczas, gdy beneficjent spełnia określone warunki. Budżet unijny pokrywa bowiem jedynie wydatki zgodne z przepisami unijnymi. Wystarczającą przesłanką przyznania pomocy nie jest więc tym samym wykazanie, że projekt został zrealizowany (por. wyrok SPI z dnia 22 maja 2007 r., C-500/04; wyrok TS z dnia 19 stycznia 2006 r., C-240/03 P).

Konkludując, wskazania wymaga, iż zgodnie z Wytycznymi, realizacja projektów w ramach Poddziałania 1.1.3 musiała się zakończyć do 31 marca 2015 r. Taki termin został określony w § 3 umowy o dofinansowanie. Jednakże z uwagi na zapis art. 56 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 określający, iż wydatkami kwalifikowalnymi są wydatki poniesione do dnia 31 grudnia 2015 r., aneksem nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-06 z dnia 8 grudnia 2015 r., na wniosek Beneficjenta przedłużono termin zakończenia realizacji projektu do dnia 31 grudnia 2015 r. Beneficjent jednak nie zrealizował projektu w określonym powyżej terminie, nie osiągnął zakładanych we wniosku o dofinansowanie wskaźników, a tym samym nie wypełnił celu projektu, który jest istotny przede wszystkim z punktu widzenia celu Poddziałania 1.1.3 RPO WZ, polegającego na wspieraniu projektów podnoszących konkurencyjność oraz innowacyjność mikro, małych i średnich przedsiębiorstw poprzez wdrażanie w przedsiębiorstwie nowych technologii, które umożliwią wytwarzanie nowych lub znacząco ulepszonych produktów, procesów lub usług i nie są stosowane na świecie dłużej niż 5 lat. Powyższe spowodowało, iż Beneficjent wykorzystał przekazane mu w ramach projektu środki z naruszeniem procedur. Zatem wobec stwierdzonego wydatkowania przez Beneficjenta całości dofinansowania z naruszeniem zapisów umowy o dofinansowanie oraz Wytycznych, zaistniała przesłanka określona w art. 207 ust. 1 pkt 2 ufp, obligująca organ do wydania decyzji o zwrocie przekazanego dofinansowania. W związku z powyższym, stosownie do wyniku ww. ustaleń IZ RPO WZ zobowiązana była podjąć właściwe działania, w szczególności mające na celu odzyskanie środków z budżetu UE, w przypadku zaistnienia przesłanek określonych przepisami prawa. Beneficjent został więc przez IZ RPO WZ wezwany na mocy art. 207 ust. 8 ufp do zwrotu środków wykorzystanych z naruszeniem procedur. Następnie po bezskutecznym upływie 14-dniowego terminu, wobec Beneficjenta wszczęto postępowanie administracyjne, które doprowadziło do konieczności podjęcia w dniu 26 kwietnia 2016 r. decyzji administracyjnej nr WWRPO/19/W/2016

określającej kwotę wymaganą do zwrotu. Zgodnie bowiem z art. 25 pkt 1 uzppr, za prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada Instytucja Zarządzająca, którą w przypadku RPO WZ jest Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, do obowiązków którego należy w oparciu o art. 26 ust. 1 pkt 15 uzppr, odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań.

Od ww. decyzji wydanej na podstawie art. 207 ust. 1 pkt. 2 ufp nie służy stronie odwołanie, lecz Strona niezadowolona z decyzji może się zwrócić do IZ RPO WZ z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, z czego Strona w przedmiotowej sprawie skorzystała wnosząc pismem z dnia 10 maja 2016 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej w dniu 26 kwietnia 2016 r. decyzją administracyjną nr WWRPO/19/W/2016.

Organ rozpatrujący wniosek, jest zobowiązany do przeprowadzenia powtórnego postępowania w celu rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, gdyż do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od decyzji. Zgodnie z art. 138 § 1 kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję, uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy, albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, bądź też umarza postępowanie odwoławcze.

Kierując się powyższym, mając na uwadze całość dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności umowę o dofinansowanie wraz z zawartymi aneksami, wniosek o dofinansowanie, pismo Beneficjenta w sprawie rozwiązania umowy o dofinansowania oraz wnioski o ponowne rozpoznanie sprawy wraz z uzasadnieniem, IZ RPO WZ nie widzi podstaw do uchylecia zaskarżonej decyzji ani w całości ani w części, w związku z czym utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję z dnia 26 kwietnia 2016 r. nr WWRPO/19/W/2016 orzekającą zwrot środków, które Beneficjent otrzymał na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.03-32-169/12-00 z dnia 30 czerwca 2014 r. na realizację projektu pn. „Wdrożenie opatentowanych rozwiązań w innowacyjnej linii do produkcji piwa w regionalnym minibrowarze”.

Z uwagi na powyższe IZ RPO WZ orzeka jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje wniesienie skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie, ul. Staromłyńska 10 w terminie 30 dni od daty jej doręczenia za pośrednictwem Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego

Otrzymują:

- 1) Artur Kałużny
wspólnik spółki cywilnej Hoker S.C.
Artur Kałużny, Rafał Kaczmarek
ul. P.
S.
- 2) Rafał Kaczmarek
wspólnik spółki cywilnej Hoker S.C.
Artur Kałużny, Rafał Kaczmarek
ul. P.
S.
- 3) a/a

Zanonimizowała Anna Jończyk na podstawie przepisów o ochronie danych osobowych.